

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Matematik 1a

Tema: Hur jämvikt används för att balansera budgetar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Förmåga att använda matematiska begrepp och metoder i situationer som är relaterade till ekonomi, budgetering och jämvikt.

Betygskriterium (E)

Eleven hanterar grundläggande matematiska begrepp och metoder för att lösa problem inom ekonomi och budgetering.

[Gy11, Matematik 1a]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till jämvikt och budget (15 min)

- Förklara vad jämvikt innebär i ekonomiska sammanhang.
- Introducera begrepp som intäkter, kostnader och budget.
- Ge exempel på hur man kan jämföra intäkter och kostnader för att balansera en budget.
- Diskutera vikten av att förstå budget i vardagen.

2. Genomgång av budgetformel (10 min)

- Presentera formeln för att beräkna budgetbalans: $\text{Intäkter} - \text{Kostnader} = \text{Budgetbalans}$.
- Ge exempel på hur formeln används i praktiken.
- Ställ frågor till elever om deras egna erfarenheter av budget.
- Diskutera olika sätt att minska kostnader för att uppnå budgetbalans.

3. Gruppdiskussion och exempel (15 min)

- Dela in klassen i grupper och ge dem en budgetskenario att arbeta med.
- Be grupperna att räkna ut budgetbalansen baserat på sina scenarion.
- Låt grupperna presentera sina resultat och diskussioner.
- Sammanfatta arbetet i helklass.

4. Avslutande reflektion (10 min)

- Sammanfatta huvudpunkterna från lektionen.
- Fråga eleverna vad de lärt sig och hur de kan tillämpa detta.
- Ge exempel på verkliga situationer där budgetbalans är viktig.
- Ställ frågor om vad som kan hända om en budget inte balanseras.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Budgetering:** Eleverna behöver förstå vad en budget är och hur man gör en. En budget är en plan som visar hur mycket pengar man har och hur mycket man planerar att spendera.
- **Jämvikt:** Kunskap om hur intäkter och kostnader måste vara i balans för att undvika skuld. Jämvikten är avgörande för en sund ekonomi.
- **Matematiska formler:** För att beräkna budgetbalansen behöver eleverna kunna använda grundläggande matematiska formler, vilket är centralt i matematikämnet.
- **Praktiska exempel:** Att koppla teorin till verkliga exempel, t.ex. hur man gör en personlig budget eller budget för en skolaktivitet.
- **Diskussion om konsekvenser:** Vad som händer om budgeten inte balanseras, t.ex. skuldsättning och dess effekter.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Budget	En plan för hur man tänker spendera sina pengar.	Kommer från franskans "budgette", som betyder "portfölj" där en budget förr i tiden skrevs ner.
Jämvikt	En situation där intäkter och kostnader är lika.	Kommer från latinets "aequilibrium", som betyder "balans".
Kostnad	Den totala summan av utgifter som behövs för att producera en vara eller tjänst.	Härstammar från engelskan "cost", som i sin tur har germanska rötter.

Diskussionsfrågor

- A. Hur skulle ditt liv se ut utan en budget? Vilka risker skulle det medföra?
- B. Vilka kostnader anser du är onödiga i en personlig budget och varför?
- C. Hur tror du att olika kulturer hanterar budgetar och ekonomi? Kan

dess skillnader leda till olika sätt att uppfatta rikedom och fattigdom?

Aktivitet

Låt eleverna skapa en personlig budget för en månad. De ska inkludera sina antagna intäkter och kostnader. Eleverna kan använda olika kategorier som boende, mat, nöje och transport. Efter att ha sammanställt sina budgetar ska de diskutera i grupper om hur deras budgetar kan förbättras för att nå ett mer balanserat resultat. Detta kommer ge dem en praktisk förståelse för hur budgetering fungerar i verkliga livet.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är en budget?	En plan för hur man avser att spendera sina pengar under en viss tidsperiod.
2. Vilka är de huvudsakliga delarna av en budget?	Intäkter och kostnader.
3. Vad innebär jämvikt i en budget?	Att intäkterna är lika med kostnaderna.
4. Hur kan man minska sina kostnader?	Genom att identifiera och eliminera onödiga utgifter.
5. Vad kan hända om en budget inte balanseras?	Det kan leda till skuldsättning och ekonomiska problem.
6. Varför är det viktigt att ha en budget?	För att ha kontroll över sin ekonomi och undvika att hamna i finansiella svårigheter.
7. Vilken roll spelar jämvikt i personlig ekonomi?	Det är avgörande för att hålla sig på rätt köl ekonomiskt.
8. Hur kan budgetering bidra till framtida sparande?	Genom att planera och spara en del av sina intäkter kan man bygga upp en buffert.

Hemuppgift

Som hemuppgift ska eleverna skapa en personlig budget för nästa månad. De ska inkludera olika kategorier som boende, mat, nöje och transport. Budgeten ska skrivas ner i ett dokument om 1-2 sidor, A4-format. Eleverna ska reflektera över sina utgifter och tänka på hur de kan anpassa sin budget för att nå större ekonomisk stabilitet. De ska lämna in sitt arbete nästa vecka för diskussion i klassen.

Citat

”Det är inte hur mycket pengar man har, utan hur väl man använder dem som räknas.” – Jim Rohn. Detta citat handlar om vikten av att ha kontroll

över sin ekonomi och hur man kan optimera sina resurser, vilket direkt relaterar till ämnet för lektionen och vikten av budgetering.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word - Skapar ett dokument.
- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)